

Gauquelin in raziskava o serijskih morilcih - astrologija in verjetnost

Izračunavanje verjetnosti temelji na proučevanju zakonov naključja, ki - v nasprotju s tem, kar so verjeli v preteklosti - zares obstaja. Ne samo, da obstaja, ampak se tudi ravna po določenih izmerljivih zakonih, ki so jih matematiki dognali nedavno. Praktična uporaba »zakonov naključja« je tisto, kar imenujemo statistična metoda. Prave uspehe je prinesla šele v zadnjih petdesetih letih. Sedaj nam na mnogih področjih pomaga ugotoviti, kje se končujejo naključni dogodki in kje se začnejo zakoni.

Kako je mogoče statistično metodo uporabiti v astrologiji?

Vzemimo primer. Astrologija trdi, da bodo imeli otroci, rojeni v znamenju Tehtnice, umetniške sposobnosti, ker znaku vlada Venera, planet umetnosti in lepote. Torej bi morali otroci, rojeni, ko gre sonce skozi znak Tehtnice (od 21. septembra do 21. oktobra), pogosteje postati slikarji ali glasbeniki kot tisti, rojeni v ostalih znamenjih. Lahko vzamemo nekaj življenjepisov in naredimo seznam rojstnih datumov znanih umetnikov. Potem poiščemo zodiakalni znak, v katerem so umetniki rojeni. Če imajo astrologi prav, bi moralo biti v znaku Tehtnice rojenih veliko umetnikov; če se motijo, število Tehtnic ne bo presegalo števila rojenih v ostalih znakih. Tako dobljene rezultate lahko potem analiziramo z matematičnimi formulami teorije verjetnosti. Te formule bodo pokazale, ali je število umetnikov, rojenih v Tehtnici, dovolj veliko, da izraža določen trend in ne naključja. Statistična metoda nima nič opraviti z osebnim mnenjem raziskovalca -to nadomešča število, ki nam pove, ali astrološki zakon obstaja ali ne.

Eden od znanstvenikov, Farnsworth, je bil dovolj potrpežljiv, da je raziskal rojstne datume več kot dva tisoč slavnih slikarjev in glasbenikov. Tehtnica rojstvu teh ljudi ni vladala pogosteje kot ostala znamenja. Domneva povezava ne obstaja: povezave pravzaprav sploh ni bilo, kajti v tehtnici se je rodilo manj umetnikov.

Komisija ameriškega združenja znanstvenih društev je več let posvetila proučevanju astroloških zakonov, ki jih je dobila v presojo. Po predsednikom harvardskega astronoma Barta J. Boka so rezultate tudi objavili in ugotovili, da "nobeden od vplivov, ki jih navajajo astrologi, ni bil dokazan". Astronom J. Allen Hynek je proučeval datume rojstva znanstvenikov, ki jih vsebuje zbornik: ameriški možje znanosti. Porazdelitev datumov glede na zodiakalne znake ni dala naključni vzorec. Periodična nesorazmerja v številu rojstev, do katerih pride pri vsaki populaciji, kot je odkril že Huntington, je našel tudi Hynek, toda te nimajo nič opraviti z astrologijo. V Evropi je belgijski komite za raziskavo tako imenovanih paranormalnih pojavov, sestavljen iz tridesetih znanstvenikov z različnih področij, po dolgoletnih raziskavah prišel do naslednjega sklepa: »Nobeden od primerov. ki so ga predložili astrologi, ne obravnava izkušnje, ki bi jo bilo vredno imenovati znanstveno.«

Gauquelin in sistematične raziskave

Gauquelin je pred leti naredil sistematične raziskave in o njih napisal takole: "V Franciji smo več let sistematično preverjali astrološke trditve. Nekatere od naših ugotovitev so bile objavljene leta 1955 pod naslovom astralni vplivi: kritična in eksperimentalna študija. Na kratko bomo navedli bistvo naših izsledkov.

Naša prva naloga je bila ovrednotiti statistične metode, ki so jih uporabljali astrologi sami. Izkazalo se je, da so njihove tehnike zelo omejene: niso upoštevali zakona naključja, do sklepov pa so prišli brez dokazov. Raziskav Cerkev luči iz Los Angelesa, ki jih je vodil D. Pradley, ali Von Klockerjevih v Nemčiji ne moremo imenovati znanstvene. Nič več zaupanja ni vredna Astrobiološka razprava K. E. Kraffta, ki je leta 1939, ko je prvič izšla, doživela kar nekaj uspeha. Razširjeni kritiki razprave smo posvetili okrog trideset strani in ugotovili, da ne vsebuje nobenih zakonitosti v znanstvenem pomenu. Delo francoskega astrologa Paula Choisnarda (1867 - 1930) si zasluži več pozornosti, saj je mit astrologije skušal razložiti bolj sistematično, s pomočjo statistike. Choisnard je bil prvi astrolog, ki je v delu Dokazi in temelji znanstvene astrologije predložil uporabo te tehnike. Preverili smo vse dokaze, ki jih ponuja in enega od primerov bomo navedli. Trdi, na primer, da obstaja očiten dokaz, da ljudje umirajo, ko se pojavijo določene nebesne konfiguracije. Po proučevanju dvesto primerov je prišel do sklepa, da sta bila takrat, ko je prišlo do smrti, »Mars trikrat in Saturn dvakrat tako pogosto v konjunkciji s soncem v položaju človekovega rojstva kot v katerem koli drugem obdobju.« To trditev smo preverili tako, da smo vzeli veliko večji vzorec, kot je bil Choisnardov in primerjali horoskope rojstev in smrti sedem tisoč posameznikov; našli nismo nobenih sledov o domnevnih neugodnih vplivih Marsa in Saturna. Število kritičnih konjunkcij za ta dva planeta je bilo znotraj meja naključja. Tudi za druge Choisnardove trditve se je izkazalo, da so brez podlage; v vseh primerih so statistični zakoni naključja izpodrinili zakone astrologije.

Raziskovanje o kriminalcih

Na drugi stopnji naše raziskave smo izdelali horoskope več kot petdeset tisoč ljudi, katerih življenja so kazala izjemne značilnosti -posebne sposobnosti, talent ali nenavadno srečo -in tudi tiste, katerih življenja so obremenjevali težavni pogoji. Za te ljudi nismo zabeležili samo dneve, ampak tudi ure rojstva. V nobenem primeru nismo našli statistično pomembnih razlik, ki bi govorile v prid tradicionalnim zakonom astrologije. Kot primer smo v poročilo iz leta 1955 vključili vzorec kriminalcev. Z nasiljem, kriminalom in krvjo naj bi bil povezan rdečkasti planet Mars. V horoskopih kriminalcev bi moral biti torej v prevladujočem položaju. Sodobni astrolog je to prepričanje takole izrazil:

"Mars naredi človeka impulzivnega, agresivnega, tiranskega. Vlada temperamentu in tudi železu in ognju; predmetom, ki so trdi, ostri in nevarni. Vlada strastem in življenjskim bitkam; sovraštvu, izgubam, preizkušnjam, kirurškim operacijam in nesrečam."

Vzeli smo torej življenjske podatke vseh francoskih kriminalcev, ki so jim sodili na pariškem sodišču. Izbrali smo 623 morilcev, ki so bili v sodnih analih najbolj razvpiti po zlohotnosti svojih zločinov. Večina jih je umrla pod giljotino. Ko smo izračunavali njihove horoskope, se je izkazalo, da pri teh hudih kriminalcih Mars ni bil posebno močan. Naslednja tabela kaže razporeditev Marsa v dvanajstih astroloških hišah ob času njihovega rojstva:

(Prva vrsta števil se nanaša na število kriminalcev v vsaki hiši; druga govori o številu, ki bi ga pričakovali v vsaki hiši, če bi naključje delovalo samo v smislu astronomskih in demografskih zakonov.)

hiše	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
Ugotovljeno število	60	51	58	59	58	38	49	48	47	53	48	54
Pričakovano število	55	54	51	50	49	48	50	51	52	53	54	56

[TABELA 01: Položaj planeta Marsa v horoskopih kriminalcev]
[Grafika01: Grafični prikaz rezultatov]

Mars je enakomerno razporejen po dvanajstih astroloških hišah in je zelo blizu vzorcu naključja; nobeno od števil se bistveno ne razlikuje od teoretičnih, ki jih pričakujemo, ko gre za naključje. Za astrološko teorijo pomeni precejšnje razočaranje, da kriminalci niso pogosteje rojeni z Marsom »v osmi hiši« -smrti te ali drugih oseb -ali »v dvanajsti hiši«, ki vlada »sodnim procesom in ječam«. Kot lahko vidimo, so v teh hišah povsem povprečna števila.

Nobeden od astrologov, ki smo jih proučevali, ni naredil klasičnega testa, znanega kot »test nasprotujočih si usod«. Sestavljen je iz štiridesetih rojstnih datumov, od katerih jih dvajset pripada znanim kriminalcem, dvajset pa osebam, ki so imele dolgo in mirno življenje. Naloga astrologov je ločiti ti dve skupini ljudi na osnovi njihovih natalnih horoskopov. Rezultat je vselej velika zmeda: astrologi vedno strpajo v isto vrečo kriminalce in mirne državljane v približno istem razmerju, kot bi to naredil stroj, ki izbira naključno. Dodati moramo, da so se za naš test odločili samo resni astrologi, velika večina šarlatanov pa je vedno našla kak izgovor, da se je izognila konfrontaciji, ki bi v javnosti ogrozila njihovo verodostojnost.

Zaključek

Sodobna astrologija kot prerokovalna metoda se opira na brezupno preživele poglede na svet in življenje. Ignorira napredek astronomije in človeške biologije – prav tako pa tudi vse spremenljivke, ki vplivajo na človekovo vedenje. Ponesrečil se je vsak napor astrologov, da bi ubranili svoj osnovni postulat, namreč, da gibanje zvezd lahko napoveduje usodo. Kadarkoli so nepristranske znanstvene komisije preiskovale takšne napovedi, je domnevna natančnost astrologije izpuhtela. Statistika je take stare argumente zavrgla enkrat za vselej, ker številke govorijo nepristransko in ne puščajo prostora za dvom. Kdor trdi, da napoveduje prihodnost iz zvezd, ima za norca ali sebe ali koga drugega. Prestižno astronomsko društvo Astronomische Gesellschaft je pred nekaj leti izreklo naslednjo sodbo:

»Prepričanje, da lahko položaji zvezd ob rojstvu vpliva na bodočnost novorojenčka in da lahko človek najde nasvet za privatne ali javne zadeve v zvezdah, je zasnovano tla mnenju, da so zemlja in njeni prebivalci središče vesolja. Ta koncept so ovrgli že pred davnimi časi. To, kar se danes imenuje astrologija, kozmologija in tako dalje, ni nič drugega kot mešanica praznoverja, sleparstva in izkoriščanja. So astrologi, ki javno napadajo prevladujočo prakso množične proizvodnje tiskanih horoskopov, ki se ukvarjajo z vsemi vidiki življenja; temu nesmislu se skušajo upreti z domnevno resno znanstveno astrologijo, toda kljub naporom jim ni uspelo dokazati, da so njihova prizadevanja znanstvena.«